

et landlig, grønt og levende, Bærum

Foto:
Trude
Jerijerv

Det står om grønne Bærum!

Kjære velger!

Det er nå det gjelder. Valget i 2007 vil bli et avgjørende valg for hvordan Bærum skal se ut og utvikle seg i fremtiden. Det er både positivt og nødvendig med utvikling, men ikke all utvikling er nødvendig eller positiv. Vi i Bærum Venstre mener kommunenes innbyggere skal bestemme den utviklingen vi ønsker i Bærum.

Du vil finne mye likt i partiprogrammene. Heldigvis! For Bærum Venstre vil det derfor være viktig å bruke det meste av energien på å få gjennomført de sakene vi kan få flertall for, og selv om prioriteringene våre i utgangspunktet kan være forskjellig er det viktigste å finne gode løsninger vi kan enes om.

Det er imidlertid også noen viktige skillelinjer. Venstres politikk er særlig fokusert på areal- og miljøpolitikk, innbyggerstyring, og menneskenes muligheter for utvikling i kommunen fra barnehagen til bo- og behandlingssentret. Sett med Venstres øyne vil den viktigste striden fremover stå om hvordan vi skal forvalte naturarven og prioritere bruken av de knappe arealressursene i Bærum. Venstre har en lav smerteterskel i disse spørsmålene.

De klare skillelinjene i Bærumspolitikken går mellom dem som vil bevare Bærum som en levende, grønn, åpen og landlig kommune på den ene siden og dem som vil skynde på i å utvikle Bærum i retning av en tett bebyggt drabantby på den andre siden.

I Kommunestyret og andre kommunale organ har det først og fremst vært Venstre som har forsøkt å holde igjen for utbyggingspresset og et konkret forslag fra Venstre i Kommunestyret om å dempe boligutbyggingen i Bærum fikk bare tilslutning fra sentrumspartiene og SV. Til syvende og sist skal det imidlertid være du og dine som bestemmer.

I Bærum er det innbyggerne og ikke utbyggerne som skal bestemme!

I de enkelte saker vil vi derfor fortsatt legge avgjørende vekt på hva lokalmiljøene mener. Det er ditt valg, men **hvis du vil bevare Bærum grønt, stem grønt!** Uansett hva du mener håper vi du bruker stemmeretten. Godt valg!

Ole Andreas Lilloe-Olsen, 1.kandidat for Venstre i Bærum

Venstre – et verdivalg

Venstre er opptatt av miljø, frihet, ansvar, toleranse, solidaritet og folkestyre. Slike verdier reflekteres tydelig i Venstres ideologi og partiprogram.

Frihet og fellesskap, motsetninger eller forutsetninger?

Venstre ser først og fremst på menneskene som selvstendige personer som skapes, formes og lever sine liv i samspill med andre. I Venstres menneskesyn ligger en overbevisning om at vi alle har evne til å skape det gode liv for oss selv og andre. Venstres politikk forener frihet for den enkelte med ansvar for fellesskapet og hverandre.

Frihet er en forutsetning for å ta ansvar for egne handlinger og ta hensyn til våre medmennesker. Den enkeltes frihet begrenses bare av de rammer naturen setter og slutter der en annens frihet begynner.

Et fellesskap som ikke er et klamt, styrende og påtvunget fellesskap, men et fellesskap der man blir invitert, informert og involvert, og der man kan bidra og føle seg verdsatt er igjen en forutsetning for livsutfoldelse, trygghet og glede.

For Venstre er det underordnet om en tjeneste leveres av offentlige eller private, men vi har alle et felles ansvar for at tjenestene finnes og fungerer best mulig etter hensikten. Slik organiseringen er lagt opp i dag må en del kjerneoppgaver drives av kommunen.

Folkestyre og deltakeransvar. Kunder, klienter eller borgere?

Venstre mener:

- at alle borgere har både rettigheter og plikter i samfunnet.
- at beslutninger skal tas og oppgaver løses nærmest mulig den det gjelder.
- at et samfunn skal bygges nedenfra og opp, og at vi må ta vare på viktige byggesteiner som familie og lokalsamfunn.

For å verne om det lokale selvstyre også i fremtiden har Venstre gått inn for å få en bestemmelse om dette inn i grunnloven.

Venstre ønsker at den enkelte borger skal kunne delta i det lokale folkestyret, og ha reell innflytelse på de beslutninger som angår seg selv og sitt liv.

Den er mange sosiale, kulturelle og økonomiske krefter som styrer i et samfunn. Kapitalen har stor makt, og søker mot et pressområde som Bærum. Det er opp til oss å styre kapitalen slik at den blir et gode og ikke en belastning. Venstre i Bærum ønsker derfor å skape arenaer og møtesteder der borgernes meninger slipper til, og vil skape gode rutiner som sikrer at borgerne blir hørt og får delta i beslutninger i viktige spørsmål.

Venstre vil:

- at innbyggerne skal styre i Bærum – ikke utbyggerne!
- holde fast ved formannskapsprinsippet og unngå flere heltidspolitikere
- støtte forslag om å holde rådgivende folkeavstemning når minst 5% av de stemmeberettigede innbyggerne ber om det.
- fremskaffe forståelige, forutsigbare og helhetlige planer på viktige politikkområder
- ha folkemøter mellom politikere og innbyggere om viktige politiske saker

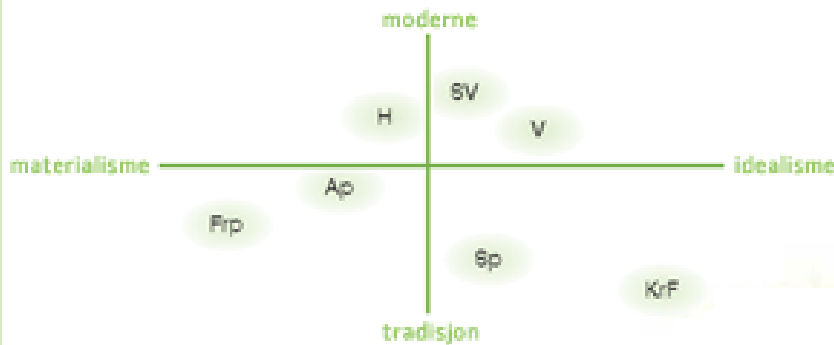
Venstre er imot en ensidig polarisering i en høyre- og en venstreside i Norsk politikk. Vi er opptatt av å finne gode løsninger et flertall kan slutte seg til, og er villig til å inngå kompromisser i alle leire for å finne konstruktive løsninger.

Vi kaller dette sosial-liberal politikk. Verre er det ikke.

Tradisjonelt plasseres ideologiene og deres norske partier slik:

RV	SV	Ap	V	KrF	H	Frp
kommunistisk	sosialdemokratisk	kristendemokratisk	liberalistisk			
	sosialistisk	sosialliberalt	konservert			

Mange politiske konfliktlinjer har andre dimensjoner. En mye brukt og mer informativ modell i dag er denne:

MMIs undersøkelse "Norsk Monitor" plasserer partienes velgere slik som vist etter deres holdninger til en rekke politiske spørsmål.

I verdikartet til MMI fra (år) plasserer Venstres velgere seg som tilhengere av moderne og idealistiske verdier.

Alle partier vil mye bra – derfor kan vi samarbeide om det meste
 Det er imidlertid også saker som skiller oss. Sett fra Venstres ståsted ser det slik ut:

Venstre er enig med **Høyre** om en *forenkling og modernisering* av samfunnet, men vi mener en ubetinget tro på at markedet løser alle problemer er naivt og på sikt farlig.

Venstre er enige med **Kristelig Folkeparti** om betydningen av et engasjement i rettferdighets- og fattigdomsspørsmål og verdien av vår kristne kulturarv, men vårt engasjement og kamp for rettferdighet skal gjelde alle – også dem som velger et liv utenfor A4-normen.

Venstre er enig med **SV** om å ta miljøutfordringene på alvor, men vi mener gulrot er bedre egnet enn pisk, at aktiv forvaltning er bedre enn passiv konservering og vi har tillit til enkeltmenneskenes vurderingsevne og vil ikke at myndighetene skal regulere våre liv fra vogge til grav.

Venstre er like opptatt av levende bygder, spredt bosetting og ren og trygg mat som **Senterpartiet**, men vi er også opptatt av å se fremover, legge til rette for dyktige mennesker med stor virkefrang og skaperevne og stimulere utvikling.

Venstre har samme tillit til folks evne til å bestemme over eget liv som **Fremskrittspartiet**, men vi har stor ydmykhet og respekt for naturen og miljøet og vi ønsker et inkluderende samfunn med trygghet for alle.

Venstre er enige i **Arbeiderpartiets** sosiale engasjement, men vi er mer opptatt av likeverd enn likhet, og tror at et mangfold av løsninger kan gi positive muligheter.

Arealpolitikk:

Venstre vil ta vare på grønne Bærum!

Bærum har noen av Norges og dermed også Europas rikeste naturverdier. Disse verdiene har årsak i en unik beliggenhet mellom mange forskjellige naturtyper, klima, geologi og et allsidig og godt drevet jord- og skogbruk med et rikt og levende kulturlandskap. Utfordringen blir å ta vare på disse meget sårbare verdiene i et område med landets største utbyggingspress. På 1900-tallet ble 2/3 av all dyrket mark i Bærum nedbygget eller varig omdisponert. Etter tusenårsskiftet har vi fortsatt i enda større tempo. Venstre har i de siste periodene ofte vært alene om å stemme mot store nedbygginger i Bærum.

Venstre erkjenner at naturen setter de absolutte grenser for menneskenes tilværelse på jorden. Vi skal ta vare på naturarven med grunnlag i kunnskap om naturens muligheter og begrensninger. Vi skal bruke naturressursene til å skape verdier som er med på å dekke våre behov og bedre vår helse og velferd, men uten at det går ut over fremtidige generasjoners muligheter til å få dekket sine behov eller foreta andre prioriteringer. Det er dette som er bærekraft eller holdbarhet. Vi låner naturressursene av våre etterkommere, og fremtidige generasjoner vil høste fruktene av vår forvaltning på samme måte som vi kan høste fruktene av tidligere generasjoners forvaltning. Vi vil også vise respekt for den forvalteroppgaven våre forfedre har utøvd ved å ta vare på de verdiene de har skapt.

Det grønne har også en egenverdi for oss mennesker. Naturen gir gode opplevelser, gode samlingspunkter, gode rekreasjons- og mosjonsmuligheter og er en kilde til verdiskaping. Vår egen biologi er naturavhengig og nærvær av natur bidrar til fravær av stress. Det hjelper lite å ha positive resultater i de økonomiske regnskaper i Rådhuset hvis vi samtidig tapper naturkapitalen våre etterkommere skal hente sine verdier fra og forringer det biblioteket naturen representerer som kilde til kunnskap og opplevelser.

Venstre vil

- ta vare på natur, landskap og biologisk mangfold

- beskytte og utvide arealer avsatt til landbruk, natur og friluftsliv
- stimulere et sterkt og allsidig landbruksmiljø i kommunen og verne resterende jordbruksareal
- verne og sikre grønne lunger i Bærum
- gjenåpne bekker og damanlegg
- ta vare på det biologiske mangfoldet i Bærum og samtidig ivareta rettssikkerheten til den enkelte grunneier
- gi kommunal investerings- og driftsstøtte og bruke miljøvirkemidler til å opprettholde et aktivt husdyrhold
- arbeide for at vi fortsatt skal kunne ha både beitedyr og en levedyktig gaupestamme i marka
- tilrettelegge for bihold og birøkt
- rehabilitere og verne eldre bebyggelse med historisk, kulturell eller estetisk verdi
- innarbeide verneverdige og fredede kulturminner, kulturmiljøer og kulturlandskap i kommunens arealplan og planer på alle nivåer

- ta vare på arealressursene

- begrense boligutbyggingen
- prioritere de begrensede arealene vi har til sykehjem, skoler, barnehager, idrettsanlegg, tilfredsstillende trafikkløsninger og andre fellesarealer - fremfor ny boligbygging
- kreve at all ny utbygging må tilpasses de lokale forutsetninger og eksisterende offentlige tilbud og infrastruktur

- dekke det vesentligste av boligbehovet gjennom den planlagte utbyggingen på Fornebu, ved allerede planlagt fortetting i Sandvika og Lysaker og rundt enkelte trafikk-knutepunkter med kort avstand til kollektivtilbud
- tillate transformering til såkalte byvillaer (to eller tre etasjes hus med bare hjørneleiligheter) i senterområder ved tog/metro der terrenget og forholdene for øvrig tillater det, og med et bebygd areal likt det som gjelder i villaområdene. Slik bebyggelse skal ha store åpne arealer med adgang for allmenn gjennomgang
- få på plass en overordnet fylkesdelsplan/regionplan for alle kommunene i Vestregionen om fremtidig samordnet utviklingsretning for boliger og samferdsel. Formålet er å avlaste de mest pressede områdene og stimulere utvikling der det ligger bedre til rette for vekst.
- stille krav til utbyggere om:
  - estetisk utforming og plassering i terrenget
  - hensyn til kulturminner
  - tilgjengelig infrastruktur
  - å tilfredsstille de samme miljøkravene som de vi har i den nordiske offisielle miljømerkeordningen Svanen

- sikre naturopplevelser og bidra til kunnskapsoppbygging

- ha en egen plan for randsonene mot marka med en mer fleksibel inndeling i hensynsoner i forhold til landbruksdrift, husdyrhold, turisme, friluftsliv og idrettslige aktiviteter.
- stimulere til økt bruk av marka ved støtte til serveringssteder og markastuer med overnattingsmuligheter
- utvikle et nettverk av merkede turstier mellom grønne lunger, kysten og marka
- få opparbeidet en kyststi fra Slependen til Lysaker og stier langs større vassdrag i Bærum.
- stimulere til interesse for naturfag hos barn og unge
- støtte skolebruk og aktivitetsgårder på for eksempel Øverland og Helsetjordet
- støtte bønder som vil starte "Inn på tunet tiltak", undervisningsopplegg, eller leie ut parseller på egen gård
- gjøre deler av Wøien gård til et naturfaglig opplevelses- og aktivitetssenter
- prioritere friluftsliv som idrett og fritidsaktivitet

Miljøpolitikk:

Venstre vil ha handling!

Miljøutfordringene krever globale løsninger, likevel kan vi bidra gjennom lokale tiltak. Hver kommune har sine utfordringer. I Bærum er det særlig svevestøv og ulike avgasser som forurensrer lokalmiljøet vårt. Vi har langt igjen før vi har en tilfredsstillende kildesortering av avfall. I en tettbebygd kommune som Bærum er dette absolutt innen rekkevidde.

Miljøpolitikk er målbart. Dette er et område hvor vi kan ha konkrete mål og handlingsplaner, og hvor innbyggerne kan føre kontroll med at vi når målene. Derfor må vi starte der – med å tallfeste status og ambisjonen for de neste årene.

- føre regnskap med miljø- og naturressursene

- kreve at det legges frem miljø- og ressursregnskap for kommunens innbyggere. Disse skal vise periodiske endringer i bruk av areal, energi og vann, forurensning og støyforhold, avfallshåndtering og biologisk mangfold

- redusere energibruk, alternativ energi, forurensning og avfall

- bruke avgiftsdifferensiering og andre aktive tiltak for å fremme energiøkonomisering
- utvide tilbudet om avfalls- og kildesortering slik at Bærum kan bli en foregangskommune også på dette området
- sørge for at Bærum får en klimahandlingsplan, der kommunen tar rollen som veiviser, tilrettelegger og nettverksbygger for et folkelig engasjement
- kommunale innkjøp av klimavoter på alle flyreiser betalt av kommunen
- få på plass et tilbud om kommunal innsamling og kompostering av våtorganisk avfall
- bygge flere offentlige toaletter på sentrale plasser i Bærum
- redusere støyplager fra trafikk, gjennom bedre støyskjerming og krav til veidekke
- få en tiltaksplan mot lysforurensning
- Bærum skal bli en Fair Trade kommune gjennom å stimulere til rettferdig handel.
- arbeide for reelle avlastningsveier utenom Bærum ved å legge deler av E-18 i tunnel og påvirke partene i Vestregionen til å prioritere fullføring av RV 23 fra Drøbak til Skaret ved Sollihøgda og RV 35 fra Gardermoen til Drammen
- ta initiativ til å fase in alternativt og miljøvennlig drivstoff og gjøre Bærum mest mulig uavhengig av fossilt brensel innen 2020 og la kommunen gå foran som et godt eksempel ved
  - å skifte ut bilparken med mer miljøvennlige kjøretøy
  - utskifting av oljefyringsanlegg i kommunale bygg
  - bidra til at Bærum får infrastruktur for alternative drivstoff
  - stille krav til alternative drivstoff på alle busser i kommunen

- fremme kollektive transportløsninger og mobilitet for myke trafikanter

- godt veinett og gode kollektivløsninger gjennom sikring av Oslopakke 3
- registrere og kreve utbedring av farlige trafikkpunkter, spesielt der barn involveres
- unngå vilt påkjørsler ved å lage optimale krysningmuligheter
- utbygge og modernisere metrotilbudet og forlenge Kolsåsbanen til Rykkinn og Sandvika, og utrede fremføring av Østeråsbanen til Gjøannes eller Haslum for sammenkobling med Kolsåsbanen mot Rykkinn og Sandvika
- øke satsingen på innfartsparkering ved kollektivknutepunkter, gjerne kombinert med funksjoner for dekning av folks daglige behov, slik som barnehager og dagligvarehandel.
- utvide tverrforbindelser for kollektivnettet i Bærum
- være pådriver for en kollektivtransport med punktlighet, komfort og en pris som gjør at folk velger kollektiv transport
- utvide ungdomsrabatten ved bruk av kollektive transportmidler til 21 år
- satse på bygging og vedlikehold av sykkelstier og gangveier, deriblant atskilte gang- og sykkelveier langs Griniveien, E-16 og andre store riks- og fylkesveier i kommunen

- tilby kommunale lånesykler i Sandvika, Bekkestua/Stabekk og Fornebu

Bistand og omsorg:

Venstre vil ha et raust og lunt Bærum!

Vi er mer enn 100.000 mennesker som lever livene våre i Bærum. Noen har barn i barnehage, skole eller foreldre på sykehjem. De fleste av oss lever godt her, og slik skal det være. Vissheten om at noen tar vare på oss uansett, er ubetalelig. Det er et fellesgode som er grunnfestet i samfunnet vårt. Vi er likevel forskjellige her i landet, og hver kommune har sine utfordringer. Omsorgsapparatet må skreddersys vår befolkning og våre utfordringer. De står ikke stille. Vi må sørge for at helsetjenestene og omsorgstilbudet er tilpasset de behov vi vil møte i årene fremover. En viktig del av helsearbeidet gjøres i forkant.

Helse og trivsel henger nøye sammen. Det er derfor god økonomi å satse på trivsel og forebyggende helsearbeid. Helsestasjonene og skolehelsetjenesten står sentralt i det forebyggende helsearbeidet for barn og unge. Vår kommune har hittil hatt et godt helse- og sosialtilbud som favner de fleste av oss, men det blir stadig viktigere å fange opp problemene i forkant.

Sosial nød kan føles ekstra belastende i en kommune med mange velstående innbyggere.

Det skal være trygt og godt å bli gammel i Bærum. Vi har mange aktive pensjonister som representerer en stor ressurs for kommunen. Vi vil sikre at det tilrettelegges for en aktiv alderdom både fysisk, sosialt og kulturelt. De som trenger særlig omsorg, skal føle seg trygge på at det finnes gode sykehjemsplasser eller andre tilbud som passer deres behov. For både brukere og ansatte på institusjoner er det ekstra viktig med vakre og grønne omgivelser. Dette hensynet må ivaretaes spesielt ved etablering av nye institusjoner.

Engasjement og medvirkning er en forutsetning for å beholde de gode aktivitetene og tilbud på seniorsentrene.

Funksjonshemmede må gis anledning til å delta i samfunnet på lik linje med andre. Forholdene må legges til rette for at de kan leve et best mulig selvstendig liv.

Kampen mot rusmisbruk er en meget viktig del av det forebyggende helsearbeidet.

Verdien av kulturelt mangfold må gjenspeile seg i en aktiv integreringspolitikk for innflyttere og minoritetsgrupper som bosetter seg i Bærum kommune. Alle innbyggere, både barn, funksjonshemmede i alle aldre, voksne og eldre, trenger å få dekket sine grunnleggende behov, fysisk aktivitet, mulighet for avkobling og oppleve mestring og nytteverdi. I tillegg kommer behov for sosialisering og tilhørighet, engasjement og medvirkning.

Venstre vil:

- satse på forebyggende arbeid blant barn og unge

- vektlegge forebyggende helsetiltak
- den offentlige omsorgen legges nærmest mulig brukerne ved bruk av helsesøstere.
- arbeide for å opprette og støtte drift av rusfrie fritidsklubber og møtesteder i kommunen
- ha streng overvåkning for å hindre rusomsetning der barn og ungdom ferdes
- bedre samarbeidet mellom stat, fylke og kommune om kriminalitetsforebyggende tiltak
- drive informasjon/opplysningsarbeid om den enkeltes ansvar for egen helse og graviditetsforebyggende tiltak
- støtte idrett, friluftsliv og tiltak som gir den enkelte tilbud om en fysisk og psykisk aktiv fritid, og særlig prioritere tilbud der alle kan delta uavhengig av fysisk styrke og økonomisk evne.
- Tipstelefon for melding om bekymring/mistanke om mishandling og av barn

- være pådrivere for en individuelt innrettet eldreomsorg

- støtte frivillig engasjement og aktivt bruke de eldre som en ressurs i barnehager, skoler, bibliotek og på andre områder i kommunen
- omlegging av omsorg til færre på sykehjem og flere i kommunale heldøgns bemannede omsorgsboliger med tilsynslege og smittevernberedskap
- varierte og fleksible boligtilbud til eldre
- prioritere tilstrekkelig antall seniorsentre i kommunal regi og gi støtte til brukerstyrte og brukereide sentre
- bedre transporttilbudet for brukere av seniorsentrene
- stimulere til tiltak som bedrer Eldres ernæring
- stimulere til tiltak som bedrer Eldres tannhelse
- videreføre fritt brukervalg av hjemmebaserte tjenester
- støtte tiltak som stimulerer til sosialisering, fysisk og mental aktivitet blant eldre

- bidra til en enklere hverdag for funksjonshemmede

- videreutvikle funksjonshemmedes brukermedvirkning og sikre reell innflytelse på egen bo- og livssituasjon.
- presse på for at tilgjengelighetsstandard utarbeidet av kommunene oppfylles
- flere turveier og turstier for funksjonshemmede
- bedre avlastningstilbudet og omsorgslønnsordningen
- sette funksjonshemmedes utfordringer på dagsorden, og øke kunnskap og bedre holdninger ved å synliggjøre menneskelige ressurser blant funksjonshemmede
- tilrettelegge idrettsaktiviteter
- Støtte lærings- og mestringsentra

- ha gode, trygge og rettfærdige helsetiltak

- skjerme helse- og sosialtilbudet for grupper med lav inntekt.
- ha gode avlastningstiltak for dem med store omsorgsbyrder.
- være en pådriver for gode hjelpetiltak og støtteordninger innenfor psykiatri.
- sørge for at rusmisbrukere får et riktig botilbud og en individuell oppfølgingsplan.
- støtte tiltak som hjelper flest mulig uføretrygdete tilbake i arbeid, som for eksempel utvikling av attføringsbedriftene i Bærum
- innføre kommunal garanti om legevakthjelp innen en time ved å utvide pålagt legevaktordning for leger med kommunal støtte.

Barn og ungdom

Venstre vil ha et levende, lekende og lærerikt Bærum!

Barn og unge er en ressurs for Bærum. Det vi gir dem av kjærlighet, omsorg, kunnskap og verdier, er avgjørende for hvordan fremtiden skal se ut. En trygg og god oppvekst både i familien, i nærmiljøet og storsamfunnet, er en viktig investering i menneskelig kapital. Kommunen skal være en viktig bidragsyter og har et overordnet ansvar på vegne av fellesskapet under hele oppveksten.

De fleste foreldre i Bærum velger å ha barna i barnehage noen år før de begynner på skolen, og alle som ønsker det bør ha mulighet for en god barnehageplass.

Skolen er den viktigste arenaen der alle barn og unge møtes, og et samlingspunkt for lokalmiljøet. I dette fellesskapet legges grunnlaget for elevenes fremtidige deltakelse i arbeid og samfunnsliv. Norge er helt avhengig av et høyt utdanningsnivå for å kunne ta vare på naturverdiene, øke verdiskapningen og sikre kulturell allmennutdanning.

God intergreringspolitikk skal sikre at Bærum skal være en god kommune å bo i for alle. Vi vil tilrettelegge for at fremmedspråklige barn kan gå i barnehage, slik at de lærer seg norsk før de begynner på skolen. Vi vil oppmuntre til at flere minoritetsforeldre blir involvert i foreldresamarbeid som f.eks FAU, for å kunne ivareta deres særlige behov bedre enn i dag. Vi vil tilrettelegge for nye arenaer for intergrering.

Venstre vil:

- **gi barnehagene rom til å bli gode steder for å føle, gjøre og lære**
  - at barnehagene primært skal være kommunale, men gi rom for det private initiativ, særlig for foreldreeide og ideelle barnehager
  - ha flere naturbarnehager og andre tilbud som kan bidra til å gi flere barn en grunnleggende forståelse av natur
  - ha barnehageplass til alle som ønsker det
  - gi småbarnsforeldre et reelt valg mellom kommunale og private barnehager uavhengig av bakgrunn, økonomi og behov
  - sikre at alle barnehager, privat eide så vel som kommunale, holder god faglig kvalitet
  - ha like tilskuddsatser for alle barnehager

- **utvikle skolen som en trivelig og trygg læringsarena for alle**
  - at grunnskolen primært skal være en kommunal oppgave, men at alle elever/foreldre uansett bakgrunn, økonomi og behov fritt skal kunne velge mellom offentlige og private skoletilbud
  - gi skolen gode vilkår slik at elevene får tilpasset opplæring og differensiert undervisning og at elevene sikres muligheter for å tilegne seg kunnskaper, utvikle selvstendighet og ansvarsfølelse
  - bedre muligheten for større elevmedvirkning på alle trinn
  - sikre elevenes fysiske og sosiale arbeidsmiljø
  - at alle elever skal få et tilbud om et rimelig og sunt måltid på skolen
  - arbeide for at praktiske fag og fysisk aktivitet får en større plass i skolen
  - stimulere til større interesse for realfagene for å kunne møte miljøutfordringene i fremtiden

- styrke interessen for fremmedspråk for å øke språkkunnskapen i dagens globalisering
- la alternativ opplæring være en mer naturlig del av det samlede skoletilbudet
- styrke lærernes rolle i skolen, stimulere til rekruttering og sørge for solid fagkompetanse og etterutdanning
- gi lærerne mer tid til elevrettet arbeid
- gi lærere et friår som brukes til kompetanseutvikling

- føre skolefritidsordningen et skritt videre

- videreutvikle SFO med forankring i kommunale vedtekter og søke å utvide tilbudet til eldre elever
- arbeide for at foreldrebetalingen reduseres på sikt og at ordningen etter hvert innlemmes i skolens gratisprinsipp
- bevare SFos egenart og sikre at de forskjellige skolenes profiler fortsatt gjenspeiler seg i ordningen
- øke tilbudet om kompetanseutvikling for tilsatte
- sikre at SFO har god kvalitet ved alle skolene i Bærum

- satse på en aktiv og brukermedvirket integrering av minoriteter, flyktninger og innvandrere, med særlig fokus på barn og unge

- bekjempe fremmedfrykt og hverdagsrasisme
- gi norskopplæring høyeste prioritet og sørge for samtalearenaer mellom nordmenn og innvandrere
- stimulere til at flere barn av ikke etnisk norske foreldre går i barnehage og på SFO
- støtte fritidstiltak som inkluderer norske og ikke etnisk norske barn og ungdommer av begge kjønn
- stille tydelige krav til medvirkning og integrering

Arbeids- og næringsliv:

Venstre vil ha et rikt og varierende arbeids- og næringsliv!

Stor variasjon i arbeidslivet gir muligheter for spennende jobber for mange forskjellige mennesker med et vidt spekter av interesser. Alle bæringer må ha en mulighet til å bidra etter evne og føle seg samfunnsnyttige og verdsatt.

I Bærum har vi et rikt og variert nærings- og arbeidsliv. Vi har en stor innovasjon i betydningen at det skapes mye nytt og nyttig i Bærum. Spesielt har kommunens bedrifter innen telekommunikasjon, IT og offshore en ledende rolle i Norge gjennom stor forsknings- og utviklingsvirksomhet. Handel og tjenesteyting er preget av sterk vekst og utfordrer både areal- og samferdselpolitikk. Med en sterk urbanisering og god tilgang på kapital er det imidlertid viktig at ikke store bedrifter og handel blir tilnærmet enerådende som aktører i både arbeidsmarkedet og næringspolitikken.

Venstre ønsker å opprettholde et mangfold av små- og store bedrifter og ser verdien av å oppnå synergier ved å jobbe i næringsklynger. Offentlig og privat tjenesteyting bør sameksistere og by hverandre både konkurranse, samarbeid og oppgavedeling. Det er viktig at Bærum fortsatt skal være en kommune med plass til et levende jord- og skogbruk. Levende jord- og skogbruk er viktig for å sikre et attraktivt kulturlandskap og tilgang på trygge, kortreiste og etisk høyverdige landbruksprodukter. Et levende landbruk tar også vare på våre historiske røtter og bidrar til at Bærums opprinnelige befolkning ikke blir fremmedgjort i egen bygd.

Venstre vil:

- stimulere nyskaping, innovasjon og etablering i kommunen

- bidra til å skape entreprenørskapsholdning og støtte opp om gründere ved tilrettelegging, nettverksbygging og kompetanseformidling i samarbeid med etablert næringsliv
- oppmuntre etablerte bedrifter til å "knoppskyte" og se muligheter for nye anvendelser av teknologi og kompetanse
- støtte opp om og ta lokalt medeierskap i etablererveiledningen som drives i Akershus.
- styrke kommunens samarbeid med Innovasjon Norge, Regionalt utviklingsprogram (RUP) i Akershus og Oslo, videregående skoler og etablererorganisasjoner / -nettverk
- sørge for at det finnes rimelige lokaler/senter for kontorfellesskap av nyetablerere og med tilrettelagte tjenester og nødvendige fasiliteter etter mønster av såkalte industriinkubatorer og næringshager
- Tilrettelegge for at Bærums gründerkvinner kan skape utviklingsbedrifter

- bidra til samarbeid om nærings- og kompetanseutvikling

- oppmuntre etablerte bedrifter til å involvere seg i oppstart av ny innovativ virksomhet.
- sikre næringslivet i kommunen attraktive og forutsigbare rammevilkår
- samarbeide med næringsorganisasjoner og enkeltbedrifter om et variert næringsliv i kommunen
- sikre et bredt utdanningstilbud med tanke på næringslivets og samfunnets behov
- initiere et Universitets- og høyskolemiljø med nær forbindelse til det høyteknologiske næringslivet i Bærum, samt stimulere forskermiljøer til å etablere seg i kommunen
- besørge nær kontakt mellom næringsliv og myndigheter og derved legge lista høyt for kvalitet, etisk og miljøvennlig standard i næringslivet i Bærum

- gi landbruket gode rammer for drift og utvikling

- gi det felles kommunale landbrukskontoret for Asker og Bærum mandat og ressurser til å trekke gårdenes landbruksdrift i økologisk retning gjennom målrettet veiledning og info om tilgjengelige ressurser og finansiering
- legge til rette for lokal direkteomsetning av produkter på gårder og torg
- støtte opp om entreprenørskap og innovasjon til fremme av nye næringer og driftsformer på gårdsbruk
- oppmuntre lokale merkevarebygging og spesialiserte kvalitetsprodukter, slik det er illustrert av bygdeutviklingsprisvinnerne for Oslo og Akershus i 2005 på Ringi Gård
- fremme samarbeid med reiseliv, restauranter, møbelsnekkere og andre som foredler landbrukets råvarer
- tydeliggjøre og verdivurdere landbrukets funksjon som kulturlandskapsutvikler og tilrettelegger for naturbruk i rekreasjon, skoler, barnehager og organisasjoner

Bolig og fritid:

Venstre vil ha stabile og romslige bomiljøer og muligheter for en levende og aktiv fritid!

Kjøpesterke grupper har presset boligprisene i Bærum oppover. Dette gir oss spesielle utfordringer i utformingen av en boligpolitikk der folk fra alle yrkesgrupper og i alle faser av livet skal ha mulighet til å skaffe seg en bolig til en pris de kan make. Samtidig er det viktig at vi har gode og romslige bomiljøer med god tilgang på grøntarealer og velegnet infrastruktur.

Det bygges i dag langt flere nye boliger i Bærum enn prognoser, fødselsoverskudd og normal tilvekst skulle tilsi. Venstre vil derfor begrense boligutbyggingen i Bærum betydelig. Nye boliger utgjør også bare en brøkdel av det antall boliger som omsettes i kommunen. Venstre vil konsentrere ny boligbygging til de allerede planlagte områdene på Fornebu og rundt Sandvika og være utbyggingsrestriktive i andre deler av kommunen.

Bærum har store ressurser i natur, infrastruktur og humankapital som gir muligheter for rike og varierte liv under oppveksten, i fritiden og i alderdommen. I Bærum er det et variert tilbud av fritidsaktiviteter. Vi har et mangfold av foreninger og lag innen idrett, kultur og på mange andre områder. I en tid med økonomiske utfordringer for kommunen må vi foreta visse prioriteringer i kommunens engasjement uten å ødelegge dette mangfoldet.

Den gode kulturpolitikken legger til rette for best mulig blanding av bevaring og nyskaping. Kultur er kommunikasjon mellom mennesker. Kulturell utfoldelse skaper kontakt mellom generasjoner og gjør tilværelsen rikere og mindre avhengig av materielle velferdsøkninger. Ved å satse på kulturell og menneskelig kapital skaper vi trivsel, høyere verdiskaping og arbeidsplasser.

Idrett er et gode med stor betydning for helse, trivsel og den menneskelige ressurs. Det må stimuleres til idrettslig aktivitet. Det er flott med et rikt og variert idrettstilbud og lokalt engasjement i nærmiljøene. Sykling har blitt mer og mer populært som

transportmiddel til og fra jobb. Alle Bæringar skal kunne ha trygg sykkelvei til jobb eller skole.

Et stort antall husstander i Bærum har til en hver tid hund og et stort flertall av bæringene lever i løpet av livet i en husstand med hund eller annet husdyr. Kommunen må derfor ha en aktiv politikk i forhold til hold av hund og andre dyr.

Venstre vil:

- skape gode bomiljøer og redusere utbyggingen

- beholde Bærum som en åpen og landlig kommune preget av lav bebyggelse
- samarbeide med andre kommuner om fremtidig infrastruktur
- si nei til innføring av eiendomsskatt
- prioritere utbygging av boliger med livsløpsstandard for å møte et endret boligbehov i befolkningen
- prioritere førstehjemsboliger til bygdas egen ungdom gjennom:
  - Kommunal anskaffelse av eiendommer med sikte på anbudsutbygging
  - Lav pris og/eller gunstige lån på kommunale boliger til disse formål
  - Sikre en viss andel kommunale utleieboliger i nye områder for formålet
  - Gjøre det enkelt å omregulere fra næring til bolig
- prioritere ombygging av boliger til en pris folk fra alle yrkesgrupper og i alle faser av livet kan make
- tillate en viss transformering til såkalte byvillaer for å møte det økende behov for enklere leiligheter til en eldre befolkningssammensetning, uten å forringe det grønne, åpne landskapet

- bruke kultur som en viktig ressurs til opplevelser

- opprettholdet folkebibliotekene med faglig kvalifisert personale gjennom styrket samarbeid mellom kulturetaten og skole. Samordne folke- og skolebibliotekenes tilbud.
  - supplere bibliotekene med tilbud som Internettkafeer og lånevideo
  - gjøre bibliotekene til kulturelle møteplasser a la f. eks. Vestbanen i Oslo
- sikre bibliotekfilialene på Eiksmarka, Høvik og Rykkinn ved å
  - oppheve kommunestyrevedtaket om at filialene skal nedlegges i sin nåværende form
  - la frivillige på bibliotekfilialene være et supplement til et ordinært bibliotekarbeidet og ikke en erstatning for dette
- videreutvikle skolen som kulturarena på skolens egne premisser
- stimulere engasjementet for kunst og kultur lokalt slik at interessen kan vokse frem
- videreutvikle kommunens kulturpolitikk både for amatører og profesjonelle og skape arenaer der disse kulturgruppene kan møtes
- utvikle Kulturhuset og de andre scenene i Sandvika til arenaer for drivkreftene i Bærums kulturliv.
- yte faglig bistand og vurdere enkle tilskudd til forvaltning av private kulturminner
  - sikre Henie-Onstad Kunstsenter kommunal støtte
- opprette informasjons- og turistkontor til støtte for tilreisende og lokalt reiseliv
  - etablere kulturstier i tilknytning til historiske og kulturelle minnesmerker
  - formidle informasjon om Bærums historie, forekomster i marka av kalkovner, etc.
  - profilere Bærums unike posisjon midt mellom marka med tilnærmet urskog og urbane miljøer i Sandvika og Oslo

- styrke foreningsliv, frivillig innsats og møteplasser for folk og dyr

- anlegge sykkelstier langs de sentrale veier til og fra jobb, skole og til alle offentlige møtesteder
- tilby arenaer for møte- og fritidsaktiviteter på skoler og i andre offentlige bygg
- etablere lokale møteplasser som stimulerer til kontakt mellom generasjonene
- arbeide for at barn og unge kan få bedre kontakt med dyr både i natur og husdyrhold
- arbeide for å få et godt nett av fritidsklubber i Bærum

- tilrettelegge idretts og friluftsliv for de mange

- ta initiativ til en egen strategi for idrett og fysisk fostring i kommunen med utgangspunkt i vedtatt plan
- prioritere midler til amatøriddrett og aktiviteter som favner mange uavhengig av fysisk styrke og økonomisk evne
- prioritere mindre fritids- og idrettsanlegg i lokalmiljøene fremfor å bygge store sentrale.
- Ta initiativ til å bygge Bærums første skitunnel
- prioritere anlegg som gir en allsidig bruk for store interessegrupper fremfor spesialanlegg
- bygge flere svømmeanlegg i Bærum
- arbeide for at idretts- og fritidsaktiviteter for barn under 16 skal holdes på et lavt prisnivå og rimelig aktivitetsnivå så de ikke spesialiseres og profesjonaliseres for tidlig
- sikre Bærum idrettsråds driftsvilkår
- sikre arealer til fri lek
- tilrettelegge for regulering av fem sentrale arenaområder i kommunen og arbeide for gode anlegg for skiiddrett, hurtigløp på skøyter, sykling og trial
- tilrettelegge for aktivt friluftsliv og dyrehold gjennom:
  - gode avtaler med grunneiere og andre rettighetshavere
  - etablering og drift av raste- og leirplasser med mulighet for bruk av bål året rundt
  - kommunal støtte til merking av løyper og stier
  - preparerte løyper fra befolkningstette områder og inn på løypenettet i marka
  - stimulere til etablering og drift av Markastuer med servering
  - egne permanente områder for aktivitet og trening med løs hund også i perioder med båndtvang, og egne hundeløyper om vinteren.
  - Sette opp kommunale søppelstativer og prøve ut sponsede gratisautomater for hundeposer på de mest brukte utfartsstedene
  - utvikle det gode hestemiljøet i Bærum og Øvrevoll galoppbane som en viktig motor i dette, og utvide nettet av ridestier
  - fokusere på friluftsliv i skolene
  - etablere nettverksgrupper og støtte initiativ for friluftaktiviteter for barn og ungdom
  - fullføring av sammenhengende kyststi fra Asker til Oslo og sikre tilgang til øyene for allmennheten
  - arbeide for at fylket prioriterer gang og sykkelvei langs hele Griniveien

Noen kjenner prisen på alt,
men ikke verdien av noe!
Oscar Wilde

Plantasjen med tilhørende parkeringsplass på Løken gård – Foto: Ole A. Lilloe-Olsen 2007

**Stopp nedbyggingen av grønne Bærum – stem grønt
– stem Venstre!**

www.venstre.no/baerum